

www.jollibread.com

© Del text: 2023, Joan Bustos

© D'aquesta edició:

2024, Sanoma Infantil y Juvenil, SL i Grup Promotor, SL.

Jolibre és una marca registrada directament o indirectament per Grupo Santillana Educación Global, SLU, llicenciada a Sanoma Infantil y Juvenil, SL.

Carrer de les Ciències, 73 (Districte econòmic Plaça d'Europa)

08908 L'Hospitalet de Llobregat

Telèfon: 93 230 36 00

ISBN: 978-84-1152-059-1

Dipòsit legal: M-2939-2024

Printed in Spain – Imprès a Espanya

Primera edició: març de 2024

Directora de la col·lecció:

Maite Malagón

Editora executiva:

Yolanda Caja

Coordinació editorial:

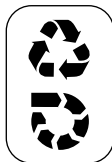
Marta Olivares

Direcció d'art:

José Crespo i Rosa Marín

Projecte gràfic:

Marisol del Burgo, Julia Ortega i Laura Ruiz

Les matèries primeres utilitzades en la fabricació d'aquest llibre són reciclables i compleixen àmpliament la normativa europea de sostenibilitat, economia circular i gestió energètica.

Qualsevol forma de reproducció, distribució, comunicació pública o transformació d'aquesta obra només es pot fer amb l'autorització dels seus titulars, llevat d'excepció prevista per la llei. Si en necessiteu fotocopiar o escanejar algun fragment, adreceu-vos a CEDRO (Centro Español de Derechos Reprográficos, www.cedro.org).

**IN
VISI
BLES**

Joan Bustos

jolibre

«A veces se llevaba algunas carpetas
para repasar los nombres y circunstancias
de los chicos, llenando mentalmente los
puntos suspensivos para inventarles
una historia».

MARIANA ENRÍQUEZ

«Chicos que faltan», dins

Los peligros de fumar en la cama

Mai no caminaràs sol

L'Idrissa, menut, fibrat, de moviments felins, col·loca la pilota damunt del punt de penal enmig d'un silenci continu. Diu que té disset anys, però amb el seu posat reflexiu sembla molt més gran. Al seu darrere, tècnics, jugadors, àrbitres, l'escàs públic... tots contenen la respiració. Amb prou feines fa dos mesos que va arribar, no se sap d'on, al juvenil del club, un dels grans d'Europa. Ningú no recorda com se diu, aquest davanter centre imaginatiu i disciplinat. A l'esquena només duu l'únic dorsal vacant que hi havia: el número 2. Però el que compta és el seu toc hipnòtic, perfeccionista, exigent fins a l'extenuació. Davant qualsevol pregunta, al camp o on sigui, mira de reüll i només sap repetir *I want to play football*. Que vol jugar a futbol i prou.

7

En Buba em va despertar molt abans de l'alba la nit que vam començar el nostre camí. D'aquell instant només vull recordar que per la finestra oberta s'escolava un cel sense estrelles. Llavors vaig adonar-me que estariem tots sols, ell i jo, des del mateix moment que sortíssim

per la porta, perquè els esperits dels nostres morts no ens voldrien guiar.

Què feu abandonant la terra dels avantpassats? Qui o què us heu cregut que sou? Segur que en Buba es devia adonar dels meus dubtes, i per això em va murmurar a l'orella, un cop més, el que tots dos ens repetíem per animar-nos des que vam prendre la decisió:

—Seré la teva ombra.

8 Perquè qualsevol que ens hagués mirat, com sempre, no hauria sabut diferenciar en Buba de l'Idrissa. *Seré la teva ombra* volia dir en el nostre particular idioma, el que tots dos compartíem, que ni ell ni jo estaríem sols caminant cap al Nord llunyà per perseguir un somni. Ens tindríem sempre l'un a l'altre. Per aconseguir una vida millor; més ben dit, una vida. Per això feia mesos que en parlàvem, a l'esquena del pare, a qui no li quedaven llàgrimes per a en Sekou, de qui no sabíem res des de feia tres anys. Ni per a la Salimata ni per a la Mariatou, malcasades amb vells avariciosos i lascius que les maltractaven, tot omplint-los la panxa de criatures, però no pas de menjar.

—Vosaltres no fareu com ells, oi? —ens interrogava el pare amb els seus ulls entelats per la tristor i també per la ceguesa—. No em deixeu sols, fills de la meva ànima i del meu cor, encara que mai no hagi sabut distingir qui és en Buba i qui l'Idrissa. No m'ho podeu fer, per pietat —implorava el vell.

L'única que sabia distingir-nos era la mare. Ella sempre tenia una cançó als llavis, o un somriure, o totes dues

coses alhora, per més que no quedés gaire mill per coure les farinetes. En Buba i jo sabíem, de ben petits, que les nits que no havíem sopat ens cantava per encisar-nos amb la seva veu i fer-nos oblidar la gana.

—Buba, cuida sempre el teu germà —l'amonestava ella suaument quan algú dels dos feia alguna malifeta, i mon germà deia que sí, per a tranquil·litat meva.

Quan ella va morir, el silenci i la buidor es van instal·lar a casa. El pare s'enfadava sovint, perquè és cec però no pas idiota. Però en les seves paraules no hi havia convicció, de manera que acceptava resignat que qualsevol nit, aprofitant la fresca fugaç, els seus fills bessons marxarien per la porta que sempre era oberta. I que ho farien per sempre.

—Anem, anem —crec que vaig replicar al meu germà tot d'una.

Després, novament el silenci. Vam traspasar el llinard de casa i ens vam prohibir a nosaltres mateixos tombar-nos, per no haver de recordar ni la màrfega rebregada que compartíem, ni les parets escrostonades de les habitacions, ni els nusos secs dels arbres en la penombra.

—Per què duus la clau de la porta? —vaig atrevir-me a preguntar a en Buba quan el sol ja s'intuïa a l'horitzó.

—Ja sé que no cal —em va tranquil·litzar amb un somriure, que era el de la mare. El mateix que jo li vaig tornar, com si fos el reflex d'un mirall—, però ho havia de fer, no em demanis el perquè.

Després va haver-hi dies, i sobretot nits, de caminar sense parlar gens, dormint a les cunetes dels camins,

carregant per torns a l'esquena un fardell que s'alleugerava a mesura que encaràvem el Nord.

—Tu recordes, Buba, el conte que ens explicava l'home savi del poble? —feia jo sovint, més perquè tenia por del silenci que no pas per recordar la història.

—Què t'empatolles ara, Idrissa? —em responia.

I tot seguit, de nou, el silenci, perquè calia trobar aigua, o un racó segur per passar la nit.

10 Ell sabia que jo el sabia, que és tant com dir que ell també, però amb les seves evasives volia estalviar esforços. El camí era massa llarg per malbaratar les forces somiant coses que quedaven enrere. Ui, sí, el conte. El conte, quina emoció, tantes i tantes nits pendents de les paraules màgiques de l'home savi. Fantasies per a la canalla i prou.

Compartíem el pes del fardell, carregat ara a l'esquena de l'un, ara a l'esquena de l'altre. Hi dúiem només el més necessari del més necessari. Però, això sí, només un toc frívol, com per recordar-nos a nosaltres mateixos que érem encara uns nens: una samarreta del F. C. Barcelona, no oficial, d'una temporada llunyana, amb el nom d'un jugador ja oblidat damunt del dorsal.

Com si fos un tresor itinerant, en més d'una ocasió ens havia servit de salconduit per seure a terra en un racó inhòspit i veure partits de futbol inversemblants. Sempre eren colze a colze, amb gent que no parlava com nosaltres i que oblidaríem de seguida, però amb els quals compartíem el mateix embadaliment davant de figures de coloraines que es bellugaven.

—Gool, gool! —cridàvem quan tocava, i amb l'abraçada fugaç i fraternal amb aquells estranys ens sentíem menys sols.

Només vam posar-nos la samarreta en una única ocasió. Marxàvem d'un poble fronterer, tot just abans que el color de la nostra pell comencés a ser un problema. Hi havíem estat unes setmanes i havíem aconseguit llogar-nos com a mossos d'un amo que ens va acomiadar amb dolor. I també amb un àpat copiós, excessiu per a la seva butxaca de pare d'onze criatures. Un equip de futbol.

11

—Però, fills meus, què se us ha perdut allà dalt, al Nord? Quedeu-vos, quedeu-vos aquí, amb nosaltres. Buba, convenç el teu germà —va implorar-me.

I jo vaig somriure, però no vaig gosar replicar-li que jo era l'altre.

Seré la teva ombra, Idrissa. Tu jugaràs al primer equip. Debutaràs a la Champions League abans dels divuit. I jo et faré de mànager.

Hauries de jugar tu, Buba. Ets més fort, més ràpid i més generós.

Ni parlar-ne. Tu jugues i jo parlo en el teu nom. En el de tots dos. Soc jo qui té facilitat per a l'anglès. This is my twin brother Idrissa, who'll probably become the best forward in the world... Aquest és com si fos jo, i es convertirà sens dubte en el millor davanter del món. Recordeu el seu nom.

Els passis que ens vam fer aquell únic capvespre de felicitat eren impossibles. Jo jugava amb el tors nu. En Buba suava de valent la samarreta falsa, fintava, amagava la pilota fent filigranes i l'empenyia amb suavitat

entre les cames del porter, desesperant els nois d'aquell poble. Ells sí que duïen botes. Nosaltres només sabíem jugar com sempre, descalços. En acabar el partit, però, ens vam abraçar tots plegats, emocionats, i quan en Buba els va voler regalar el nostre únic tresor, la samarreta, no la van acceptar.

Aquella nit em va despertar de cop una carícia desconeguda. Em vaig incorporar sobresaltat per descobrir que allà no hi havia ningú. Ni tan sols en Buba. No vaig poder adormir-me de nou.

12

A l'alba, mentre rosegava un tros de pa sec, una noia esvelta, amb un somriure que no amagava una pena infinita, se'm va acostar i em va allargar un braçalet amb mà tremolosa.

—*Tu vas m'oublier...* —va afirmar en francès.

—*Oublier? Mais non!* No... —vaig replicar tot d'una. I era veritat: com oblidar aquells ulls, aquell perfum, el to de la seva veu?

—Et protegirà —va assegurar. Després va murmurar un nom i se'n va anar corrents, sense tombar-se, contentint-se amb prou feines el plor.

El braçalet no era pas per a mi, sinó per a en Buba. Quan vaig voler donar-li el regal que, a dreta llei, li corresponia, ell s'hi va negar.

—És a tu a qui te l'ha donat, Idrissa. Jo he tingut les seves carícies, aquesta nit passada, mentre tu dormies. És just que compartim les coses bones també. Sempre estarem a temps d'empassar-nos per igual la pols del camí.

—Però és que...